

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIFT IN

te Tongeren bij M. COLLÉ, uitgever en
eigenaar van dit blad, grootte Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. „
Een blad afzonderlijk 15 centieme.
Aankondigingen 15 centieme per
drukregel.

TONGEREN, DEN 12 AUGUSTUS.

In den loop der discussie over het gebruik der Vlaamsche taal voor de rechtbanken, hebben eenige afgevaardigden der Waalsche provincie te verstaan gegeven, dat men van den Waal niet eischen mag, dat hij Vlaamsch leere aanzien zulks, zoo niet onmogelijk dan toch zeer moeilijk voor hem zou wezen...

Waarom zou de Waal geen Vlaamsch kunnen leeren, terwijl de Vlaming, wil hij van tel zijn voor het bestuur, en het nederigste plaatsken bekomen, wel Fransch moet kennen? Leeren de Walen geen Duitsch en Engelsch?

Dat de Walen ten minste pogen, onze taal te leeren, vooral dat zij er zich in tijds op toelagen. — Wij kennen te Aalst een vrij gesticht van onderwijs (Sint Lievenspensionnaat.) waar men regelmatig, alle jaren, vijftien à twintig jongelingen aantreft uit Henegouwen, en Luik, die daar vooral komen om Vlaamsch te leeren. Hunne ouders, meestal nijveraars en handeldrijvers, begrijpen van wel groot belang het is voor hen, en voor hunne vermoedelijke opvolgers, zich rechtstreeks in betrekking te kunnen stellen met het werkvolk, waaronder doorgaans vele Vlamingen zijn, en vooral met onze rijke Vlaamsche provinciën; en wij weten uit zeer goede bron, dat menige onder de Waalsche leerlingen van bedoeldgesticht, nabetrekkelijk korte studiën, er dikwijls in gelukken de Vlaamsche taal te schrijven en te spreken, nauwkeuriger dan hunne Vlaamsche schoolmakkers zelven!...

Prijsuitdeelingen.

Toekomstigen donderdag, om drie uren namiddag, zullen in de zaal van de Casino, de plechtige prijsuitdeelingen plaats hebben voor de leerlingen van het stadscollege en de middelbare school van Tongeren.

Binnenland.

Men schrijft uit Brussel:

Bij testament van 25 november 1872 heeft de eerv. abt Olinger aan de armen van Brussel een som van 5.000 fr. overgemaakt.

— Men schrijft uit Antwerpen:

De reizigerstrein van den Grand-Central, gisteren avond om 9 ure 18 minuten uit onze statie naar Holland vertrokken, is achter het fort Carnot outriggeld door op een 20tal met zand geladen waggons te loopen.

De oorzaak van dit voorval moet aan de nalatigheid van den naaldwachter toegeschreven worden, die niet bij tijds de wisselnaald had overgehaald. Door deze onvoorzichtigheid liep de trein op verkeerde baan. Gelukkig dat men slechts een 200tal meters van de statie van Stuivenberg was verwijderd, zoo dat de machinist reeds gestopt had en de locomotief, het n° 134 dragende, slechts met een snelheid van een gewoon rijtuig voortstoomde. Echter was de snok zoo geweldig, dat verscheidene der met zand geladen waggons uit de baan werden geworpen. De twee eerste rijtuigen van den reizigerstrein, in welke zich gelukkig niemand bevond, werden met geweld op den tender geworpen. Een groot getal volgende waggons liepen van het spoor en de wielen drongen tot aan de assen in den grond.

De buffels der rijtuigen werden verwrongen als kurkentrekkers. Gelukkig werd niemand gewond; enkel de stoker bekam een lichte kneuzing aan den rechten arm.

De stoffelijke schade is aanzienlijk. Onmiddellijk na het voorval werd aan den statieverste van Antwerpen bericht gegeven en deze zond een ander stoomtuig, welke de onbeschadigde rijtuigen aanhaakte en rond 11 ure dus na eene vertraging van 1 1/2 ure, de reis naar Holland voortzette.

— Men schrijft uit Brussel, 10 augustus:

De *Liberté* van Parijs, meldt dat eene schilderij van Rubens, een zeer geacht verkland tafereel van het huwelijk van Hendrik IV, dat zich in de Louvre bevindt, te Brussel verkocht is geworden aan een hollandschen liefhebber ten prijze van 127.000 fr.

— Te Brussel stonden op de foore twee wilden, die levende duiven, konijnen, enz. opaten en schreeuwden en tierden om eenen duivel vrees aan te jagen. Zij hadden veel bijval, toen over een paar dagen de twee wilden twist kregen en een van beiden aan het publiek bekend maakte dat zij geene wilden waren, maar alleen-

lijk... Walen. De vrouw — want het was maar een vrouw — ging voor de barak slaan en zegde aan alwie het hooren wilde dat haar man geen oprechte wilde was en zelfs niet goed zijne rol kende. Dat er gelachen werd, kan men denken.

Buitenlandsch nieuws.

Frankrijk.

De fransche dagbladen houden zich uitsluitend onledig met de samenkomst der twee presidenten op den franschen troon. Men is het eens om vast te stellen dat die samenkomst enkel het karakter had eener familieverzoening; niettemin is het een gewichtig feit. Het is de kleinzoon van Lodewijk Philips, die den knie buigt voor den kleinzoon van Karel X en in hem den vertegenwoordiger der traditionnele monarchie begroet en als aan Frankrijk zeggen wil, dat de dag waarop het land tot de monarchie wil terugkeeren, het in den schoot der koninklijke familie noch verdeeldheid noch oneenigheid vinden zal; het is de omwenteling van 1830, die zich onderwerpt aan dien rechtstreekschen erfgenaam der kroon van Frankrijk.

De graaf van Parijs wordt dezer dagen in de hoofdstad van Frankrijk terug verwacht. Men verzekert dat nu andere leden der familie van Orleans zijn voorbeeld gaan volgen en ook het hoofd van de familie der Bourbons zullen gaan begroeten.

Uit Parijs wordt gemeld dat de shah van Perzië de prachtige juweelen garnituur, welke hij aan de echtgenote van Mac-Mahon schonk, verzuumde te betalen. De juwelier in het Palais Royal, bij wien zij gekocht is, heeft de hulp der fransche regering ingeroepen om zijne rekening van 200.000 fr. betaald te krijgen.

Duitschland.

Evenals in Pruisen, wordt ook in Thuringen algemeen geklaagd over gebrek aan werklieden bij den veldarbeid. In Beieren, waar dit vooral bij den oogst een groot ongerief was, wordt van regeringswege zooveel mogelijk er in voorzien. Daar heeft men aan een aantal soldaten, 30 à 40 per compagnie, voor eenige weken verlof gegeven om aan de werkzaamheden bij den oogst behulpzaam te zijn.

Bij de thuringische regementen geeft de commandant wel soms tot hetzelfde doel voor eenige dagen aan een paar manschappen verlof maar enkel uit welwillendheid jegens dezen of genen, die het hem verzoekt. Maar ten gevolge der tegenwoordige oefeningen in vereeniging met pruisische korpsen, gaat het ook moeilijk, meer soldaten verlof te geven. De vereenigde marsch- en schietoefeningen hebben plaats van half juli tot half augustus en daarna volgen tot half september de regementen-, brigade- en divisie-oefeningen. Men hoopt intusschen dat de hooge militaire overheid eindelijk zal begrijpen welke een ongeschikte tijd dit voor de landbouwende klas is.

Spanje.

Uit Port-Vendres wordt onder dato 5 augustus gemeld: De stad Lorea is door de gouvernements-troepen hernomen. De roode vlag is neergehaald de *junta revolutionnair* ontbonden en het ayuntamiento is terug in werking getreden. De oproerige kolonel Pernas is Orihuele binnengerukt, na een gevecht van 3/4 uren. Hij verliet die stad om Alicante te vallen en sneed alle gemeenschap met Valencia af.

Er is eene commissie uit Salamanca vertrokken, om met het gouvernement van Madrid te onderhandelen. De stad Alhama, in de provincie Grenada, heeft zich tot onafhankelijk kanton verklaard. De *junta revolutionnair* heeft eene oorlogsschelling van 25.000 *douros* uitgeschreven. De orde is te Bejar hersteld. De muitier Carceles is te Chichilla aangehouden. Hij droeg 30.000 realen op zich. De oproerige fregatten hebben zich te Motril van al het geld dat aan het gouvernement van Madrid toehoorde, meester gemaakt. Zij hieven eene oorlogsschelling van 8000 *douros* op de suikerfabriek der stad, waarna zij den steven wendden naar Velez, een stadje in Malaga. De stad Guaro, provincie Malaga heeft zich onafhankelijk geproclameerd.

Uit Bayonna zijn de volgende berichten over den toestand van Spanje ontvangen: Al de *carabineros* (gendarmen) van Gualadajara, Valladolid, Salamanca, Zamora, Avilla, Segovie, Toledo en Ciudad-Real, zijn te Madrid aangekomen. Het getal bedraagt 3000 voetgangers en 300 ruiters. Men verwacht er nog de gendarmen van Valencia en Leon. Met de hulp van die soldaten denkt het gouvernement enige bataillons der milicie te ontvangen. De cabecilla Cercos heeft zijn hoofdkwartier te Montreal opgeslagen.

Hij zond aan den alcade van Corouella 't bevel om al de wapens zijner vrijwilligers in te leveren.

Siguens wordt door de Carlisten bedreigd. De cabecilla Calbo ligt te Alcorisa, provincie Aragon, met 30 paarden. Hij bief er eene oorlogsschelling van 1000 realen. Cabecilla Cucala is andermaal den Ebro overgetrokken en begaf zich naar Mola, waar hij door Valles verwoegd werd.

Er is eene nieuwe bende van 100 Carlisten te Uldecona opgericht. Eene tweede is Villaviciosa provincie Oviedo, binnengerukt. heeft er 5000 *douros* belasting geheven en den alcade, buiten eenige andere eigenaars meêgevoerd. De cabecilla Calbe is Hijar binnengedrongen en heeft het verkeer met Valencia afgesneden. Er heeft eene kolom van 2000 Carlisten een gevecht geleverd tegen eene kolom republikeinsche troepen, nabij Villariayo en Medina del Pomar, in de provincie Burgos.

In Aragona, is het gouvernement met de herinrichting van het leger bezig, dat in de provincie Catalonië moet gezonden worden, om daar den oproer te dempen. Verscheidene groepen der onlustigen uit Barcelona zijn er naar toe gegaan, om dit leger tot muiterie op te hieten.

Er zijn gouvernements-officiëren der marine vertrokken, om de fregatten *Almansa* en *Victoria* in bezit te nemen, welke door Duitschland aan 't spaansch gouvernement zijn teruggegeven.

De bataillons der guides van Figueras en der vrijwilligers van Novillas zijn ontbonden.

Grenada vraagt twee dagen om zich aan het gouvernement van Madrid te onderwerpen. De oproerlingen doen het aanbod hunne wapens in te leveren en het gestolen geld terug te geven.

De bende van Peco is te Despegraperres ontbonden.

Twee compagnies der vrijwilligers van Alicante zijn ontwapend.

De brigadier Soria heeft bezit genomen van San Lucar, waar hij de vrijwilligers ontwapende en tot de verkiezing deed overgaan van een nieuw gemeente-bestuur, dat aan het gouvernement van Madrid gunstig is.

Don Alfons en Saballs hebben Prats de Lluçanes verlaten, na hun leger in drie kolommen verdeeld te hebben. De eerste kolom richtte zich naar Vidra, de tweede op Las Planas en de derde nam den weg van Esquirol. Don Alfons was, volgens de laatste berichten, te Ayguafedra aangekomen.

Olia, Fortella, B. saltu en Banolas werden streng geblokkeerd door de Carlisten, die ongeduldig al de persoon fusilleerden, welke poogden den blokus te doorbreken.

Galvez had Carthagena verlaten met 500 man van het regiment Iberia en was Orihuele binnengedrongen, hierin geholpen door de Carlisten der stad. Een korps van 500 Carlisten lag terzelfder tijd te Montejue, waar het op versterking wachtte, ten einde langs daar Orihuele binnen te dringen. Er moeten te Barcelona 5 Franschens zijn aangebracht, die onder de Carlisten werden gevangen genomen; bij hen bevindt zich een geneesheer. Langs eene andere zijde wordt gemeld, dat er tusschen de vrijwilligers van Figueras eene compagnie is, welke geheel bestaat uit fransche republikeinen.

De cabecilla Mulato houdt zich met de inrichting de Carlisten onledig, in de bergen van Toledo. Hij had 250 Remington-geweren uit Madrid ontvangen.

Vele aalmoeseniërs, die ten gevolge der nieuwe reglementen, uit de republikeinsche regimenten werden weggezonden, zijn in de Baskische provinciën aangekomen.

De Carlisten van Hijar en de gematigden van Barastro onderhandelen, om die streek tot bondskanton te proclameeren. Zij hebben al de jongelingen van Semper, Hijar, Alloza, Andorra, Rafales en Oliete gerekruteerd.

De overheden van Darmona hebben de geheele milicie ontwapend.

De handelstoomboot *Maria* is in beslag genomen, onder beschuldiging van 6000 geweren aangevoerd te hebben, welke onlangs te Liguier, Fontarable ontscheept zijn voor de Carlisten.

De cabecilla Roco is Mirando binnengerukt, waar hij eene belasting van 2.800 *douros* aan de bevolking oplegde.

Bij het gevecht te Salvallera zijn vele dooden gekwetsten langs beide zijde gevallen.

De Carlisten hebben in Biscaye een gevecht geleverd tegen de kolom van kolonel Loma, welke laatste verslagen werd.

Oyarzun is nog altijd door de Carlisten ingesloten. De republikeinsche troepen welke San-Sebastiani verlaten hadden om de belegerde stad te ontzetten, zijn onverrichter zaak teruggekeerd.

Men is zonder tijdingen te Hendaye, daar er noch rijtuigen, noch postrijders zijn aange-

komen. De heele morgen hoorde men 't kanon brommen in de richting van Oyarzun.

De laatste tijdingen uit het ongelukkige Spanje luiden als volgt: Vrijdag noon hebben de troepen bunne intrede in Valencia gedaan. De omwentelingsjunta en de soldaten van den opstand zijn te Grao sloop gegaan en naar Carthagena gevaren. De stad Grenada had twee dagen gevraagd om zich te onderwerpen. De opstandelingen hadden het aanbod gedaan om de wapens neder te leggen en het ontvreemde geld terug te geven. Volgens een telegram van zaterdag is de stad dien dag aan de gouvernements-troepen overgegeven. De bende van Peco is te Despenaperres verslagen geworden.

Zwitserland.

Het stelsel van pensionneering van ambtenaren is hier te lande onbekend, of liever gezegd, nimmer in toepassing gebracht. Een ambtenaar, die uit den dienst wordt ontslagen, hetzij ten gevolge van hoogen ouderdom of andere redenen, onverschillig hoe lang hij heeft gediend of hoe groote verplichtingen het vaderland of het kanton aan hem moge hebben, ontvangt geenerlei pensioen of toelage. De bevolking is, algemeen genomen, tegen dit stelsel en dit is voornamelijk 't geval met de plattelandsbevolking. De Bondsraad en de Bondsvergadering zijn van een tegenovergesteld gevoelen en ware er vroeger uitzicht geweest op een wijziging der zaak, men zou reeds voorlang eene poging in dien zin hebben beproefd. Thans wil men eene « zwakke proef » nemen, om het beginsel ingang te doen vinden.

De Stenderaad heeft den Bondsraad gemachtigd, om in geval een ambtenaar of beaume ervol uit den dienst wordt ontslagen, ten gevolge van ziekte, hem nog gedurende drie of zes maanden, de vroeger genoten traktement uit te betalen. Ditzelfde zal van toepassing zijn bij overlijden, wanneer de nagelaten betrekkingen in het genot daarvan zullen worden gesteld. In buitengewone gevallen zal het den Bondsraad vrijstaan, nog gedurende drie of zes maanden met de toepassing daarvan voort te gaan.

Perzië.

Door den heer Brittlebank wordt in zijne reisbeschrijving door Perzië, welke dezer dagen het licht heeft gezien, bevestigd dat wat men aangaande den hongersnood heeft verhaald, geene overdrijving was. Reeds terstond bij zijne aankomst te Bushire zag hij dit in. Door hare ligging was het in die havenstad niet zoo erg als elders, maar overal in de straten zag men toch uitgeleerde menschen. Hoe verder de reiziger in het binnenland doordrong, te gruwelijker werd het lijden der bevolking. Te Kazeroen, tusschen Bushire en Shiraz, zag hij een paar honderd menschen, mannen, vrouwen en kinderen, in lompen en meer dan halfnaakt liggen. Op twaalf meters afstand was de stank, dien zij verspreiden, ondraaglijk. De meisjes zagen er uit als oude vrouwtjes, de jongens als incengeschrompelde dwergen. Slechts aan de zwaksten onder hen werden enige dadels uitgedeeld. Ieder zocht deze machtig te worden, en in het gevecht om er zich van meester te maken, gebruikten velen hunne laatste krachten. Verder op was het nog erger. Te Shiraz kon de heer Brittlebank nauwelijks nog paarden bekomen. Het aantal lijken langs den weg vermeerderde bij den dag. Dicht bij Ispahan rook het als in eene lijkenkoker. Van Ispahan naar de hoofdstad scheen, zoo mogelijk, de hongersnood nog vreeslijker en algemeener te zijn. Aan den anderen kant van Teberan was het echter minder erg.

Amerika.

Eene groote opschudding is in de Vereenigde Staten veroorzaakt door den gewapenden aanval gericht tegen den spoorwegtrein van Chicago, Rock-Island en de Pacific. Het schijnt dat die trein geladen was met 2000 dollars en drie tonnen koperen munt. De trein bevond zich op 65 mijlen ten westen van Chicago, op eene zeer afgezonderde plaats, waar geen enkel huis zichtbaar was. De ingenieur Rafferty werd gewaar dat een spoorweg-riggel verplaatst was. Hij deed den trein stilblijven. Een regen van kogels viel er alsdan op neder. De locomotief vloog omver. Rafferty werd gedood. Eene berde gemaskerde en gewapende mannen, verschenen aan de portels van het expresrijtuig en met schrikkelijke vloeken geboden zij de reizigers af te stappen. De schelmen maakten zich alsdan meester van de 2000 dollars; zij openden de zakken zonder echter de brieven te nemen, stegen dan te paard en verdwenen door de weide. Dit alles was het werk van eenige minuten. Eene belooiming van 5000 dollars is uitgeleend aan dengene die de stoute dieven zal kunnen doen ontdekken.